
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

68 (2003)

ISSN 1453-4436

Conferinta Nationala "Situatia Cercetarii Stiintifice si Invatamintului Superior in Romania si in Lume"

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics, Magurele-Bucharest MG-6,
POBox MG-35, Romania
email: apoma@theory.nipne.ro

Un grup de initiativa compus din cercetatori stiintifici, lideri de cercetare stiintifica si profesori universitari de pe platforma Magurele analizeaza posibilitatea organizarii cit mai curind posibil pe Platforma Magurele a unei Conferinte Nationale (Internationale?) asupra "Situatiei Cercetarii Stiintifice si Invatamintului Superior in Romania si in Lume".

Scopul acestei Conferinte este analiza critica a tendintelor majore, formelor si practicilor de organizare si administrare, a politicii stiintifice si administrative in cercetarea stiintifica si in invatamintul superior, asa cum se configureaza ele la momentul actual in Romania si in lume.

Conferinta isi propune sa raspunda pentru specialisti si pentru marele public la intrebari principale de tipul: Ce este stiinta? Ce este cercetarea stiintifica? La ce sint ele utile? Cit de profitabil e invatamintul superior pentru individ si societate? Daca, in ce masura si in ce forme trebuie ele cultivate de societate? Au fost si sint ele cultivate numai din necesitatea razboiului? Ce urmeaza dupa razboiul rece ca paradigma in legitimizarea cercetarii stiintifice? E nevoie de un al treilea razboi mondial pentru legitimizarea cercetarii stiintifice si a invatamintului, culturii si stiintei in general? Sintem deja intr-un razboi mondial nedecarat, precum Mr Jourdain care facea proza fara sa stie? Este epoca nucleara depasita? Este Nanotehnologia ce devine globalizanta acum o arma de natura bombei atomice? Etc, Etc...

Conferinta va avea de asemenea in vedere chestiuni particulare de tipul natura cercetarii fundamentale, aplicative, transferului tehnologic, inovatiei si inventiei, relatia dintre ele si legatura acestora cu invatamintul, productia si consumul, daca institutiile de cercetare trebuie, si in ce masura, sa fie academice sau agenti economici, daca este normal ca salarizarea in cercetare sa se faca exclusiv pe baza de competitie, daca statul trebuie sa cultive cercetarea stiintifica si invatamintul, sau numai firmele particulare, si in ce masura, care sint normele si practicile in aceste chestiuni pe plan international. In ce masura Romania adopta mimetic "forme fara fond" in organizarea, finantarea si administrarea cercetarii stiintifice si a invatamintului superior, din ce motive si sub ce fel de presiuni interne si internationale? Sint coruptia si economia subterana necesare, desi ilegale; pot ele deveni benefice social? Sint formele subterane si ilegale viitorul cercetarii stiintifice si al invatamintului? Este Europa comunista sub masca liberalismului si SUA imperialist-democratica? Se reflecta asta in cercetare, stiinta, invatamint? Stiinta si tehnologia trebuie aservite acestor doua mari tipuri de forte politice, pentru a produce armele si mijloacele tehnologice necesare tinerii in friu a celor multi pe de o parte, si cuceririi "democratice" a altora, pe de alta parte? Oferă stiinta si tehnologia posibilitatea unui control rational limitat al proceselor sociale de productie, consum si gestionare financiara? Au ele, stiinta si tehnologia stiintifica, autonomie sociala?

Speram ca politicieni ai partidelor politice din Romania cu program stiintific si tehnologic, precum si administratori si guvernanti din actuala legislatura si din cele trecute in Romania, lideri de opinie si reprezentanti ai cercurilor largi sociale cu interes in astfel de probleme, inclusiv Presedintele Romaniei, care e cunoscut ca fiind interesat in astfel de problematici, sa participe la aceasta Conferinta, unde ar avea posibilitatea, rara de altfel, de a se intilni direct cu cercetatori, lideri de cercetare, sefi de proiecte si programe de cercetare, profesori care desfasoara direct activitati de cercetare stiintifica si invatamint superior. Cu aceasta ocazie Conferinta va aborda si o alta problema fundamentala de interes major in toate comunitatile sociale, anume, daca si in ce masura cercetarea stiintifica si invatamintul superior sint politizate.

Este de remarcat ca politicienii, de peste tot dar cei din Romania in special, conduc in abstract, fara un contact direct cu problemele pe care incearca sa le administreze, fara o cunoastere cit de relativa a lor. Conferinta isi propune sa ofere posibilitatea unor astfel de contacte, ceea ce ar avea un grad de noutate notabil chiar pe plan international, fara sa mai vorbim de planul intern.

Asa cum se vede din problematica expusa succint mai sus Conferinta este motivata de o serie de chestiuni de importanta majora ce au aparut recent si se manifesta cu acuitate atit in Romania cit si in lume in domeniul cercetarii stiintifice si al invatamintului superior. Speram ca prin reunirea unui astfel de for stiintific-politic-administrativ sa contribuim la lamurirea pozitiei sociale a acestor doua domenii de activitate.